

in posle tkzv. oblastni tajniki UJU (ali pa oblastni podpredsedniki). Končno bi morala organizacija uveljaviti in uvesti za poverjenika tkzv. reprezentacijsko doklado v obliki — recimo — mesečno a 1 din davka, ki bi ga plačeval zanj vsak organiziranec UJU. To bi omogočalo poverjeniku potrebno potovalno prostokretnost, uglednejše nastopanje in mu pomagalo čuvati stanje primerno vodstveno pozicijo v javnosti.

Na dlani je, da bi spravi takšen volilni postopek (tkzv. rešetni volilni red) popolnoma nov duh v našo organizacijo, t. i. oni duh, ki ni bil vršil po znanem — spornem in glasovitem § 2. org. pravil vrhovno svrhu Udruženja. Upravni odbori bi predstavljali v obliki kompromisnih poročev, ki bi se rezultirali iz svobodnih volilnih glasovnic, čisti in resnični izraz nazorov, volje in stremiljenj posameznih struj in pokretov v celokupnem članstvu. Uživati bi zaupanje, ugled in avtoriteto ne samo pri članstvu ampak tudi pri šolskih oblastih in vlad. Organizacija bi imela z vsakokratnimi volitvami ključ kontrole in rešeto odnosno žezlo sodbe v svojih rokah. Spremenljivost in negotovost volilnih izidov bi povečala čut odgo-

vornosti in silila k vestni in korektni vršitvi načelstvenih funkcij. Vsak pojav nezdravih razmer v organizaciji bi se lahko sproti reguliral in korigiral. Med učitelstvom bi oživela ljubezen do organizacije — in vodstveni odbor s čelnimi reprezentanti vred bi se zopet respektiral. Sklepi poverjeništev bi zagledali navzdol in navzgor. Noben režim ne bi mogel prezirati naših vodilnih funkcionarjev ter raziti naših stalšč. Mlačni, pasivni, nezadovoljni in deloma zapostavljeni mlajši člani, pa tudi premožni, predsodkov polne ženske društevnece, bi se jeli ponovno ogrevati za skupne stanovske cilje ter stremilivo tekmujoč siliti iz svojih sedanjih breznadnih kariernih položajev na plan — bodisi kot stanovsko-politični borci, bodisi kot literarni ali sploh kulturni delavci. Vsak bi si bil v svesti da mu enkrat dozori nagrada — in dan njegov trud ne bo ostal nepoznan in nepriznan. Poživila bi se vsesplošna zainteresiranost na naših skupnih stanovskih prizadevanjih, zlasti pa na porastu, edinstvenosti, izpopolnjenosti in moči organizacije kot take.

Juro Kislinger (Laško).

Splošne vesti.

— **Opcija za učitelje.** Na naš poziv sta se prijavila samo dva učitelja, da nimata še opcije. Pri taki brezbriznosti naj si prizadejati pripišejo sebi na račun, ker brez podatkov ni mogoče nobeno posredovanje.

— **Letno poročilo.** Do določenega termina (31. maja 1926) so nam vrnila izpolnjena »Letna poročila« sledeča okrajna učiteljska društva: kamniško, laško, ljubljanska okolica, mariborsko, mariborski okraj, ormoško, ptujsko in vransko. Enemu društvu smo poročilo vrnilo v izpopolnitev. Ostala društva posnemajte in hitite! Termin je že zapadel!

Poverjenišтво Ljubljana.

— **Čitateljem članka »B. Medvešek: Naš gospodarski program«** v »Učiteljskem Tovaristu« št. 20 od 20. maja 1926 in v naslednjih številkah sporočam, da društvo »Učit. Samopomoč« ne spada v ono vrsto gospodarskih ustanov, ki niso vredne kritike in je ne prenesemo, pa tudi »De profundis« za U. S. ni na mestu. Učit. Samopomoč ima danes 1914 članov. Posmrtnina znaša 9570 Din. Dedišč po umrlih članih (učiteljske vdove ali otroci) so prejeli samo v štirih mesecih tekočega leta (januar do aprila) iz društvene blagajne 64.050 Din denarnih podpor. Vse podpore — od ustanovitve do danes — znašajo čez 160.000 Din. Iz navedenih kratkih podatkov vsak tovariš lahko spozna, da je Učit. Samopomoč važna in vsega upoštevavanja vredna učiteljska gospodarska organizacija. Ker tov. B. M. ni član tega društva, je umevno, da vsega tega ne ve. — **Ivan Kocijančič**, predsednik Učit. Samopomoči.

— **Maturantinja ljubljanskega učiteljskega iz leta 1906.** Dvatisetletnico mature praznujemo letos. Nismo praznovali ne 10. ne 15. letnice, kaj pravite tovarišice, če bi se letos sestate in malo pokramliale med sabo? Z nekaterimi se nismo videle že dolgih 20 let. Predlagam, da bi se sestate 3. julija v Ljubljani kjer smo preživeli dijaška leta. — Zglasite se s svojimi predlogi! Zdravo! — **R. Ravhekar**.

— **Mesto učitelja v Ljubljani** je razpisano na državni vztrajalščici. Prošnje je vložiti do 15. junija 1926. Natančen razpis glej v »Uradnem listu« št. 50 z dne 28. maja 1926!

— **»Šola v nebesih«** je naslov šaljivi in zelo lahko uprizorljivi igrice, katero je izdal ravnokar »Učiteljski dom« v Mariboru kot 1. snopič zbirke »Naš oder«. Delce ima 6 vlog za odrasle ter 15 vlog za mladino in je torej namenjeno v prvi vrsti mladini. Dobrodošlo bode pa tudi našim podeželskim odrom kateri še vedno pogrešajo poljudnih iger z enostavno scenerijo. Igrica se je že uprizorila na raznih krajih in je povsod zelo uspešna. Zbog res nizke cene — samo 4.50 Din — je lahko nabavljiva in si igralci prihranijo mučno prepisovanje vlog. Dobiti jo je pri vseh knjižarnah in pri založništvu »Učit. dom« v Mariboru.

— **Esperantski tečaj** za podeželsko učitelstvo se vrši v Ljubljani na mestni deklški osnovni šoli pri Sv. Jakobu.

Tečaj je brezplačen ter bo trajal od 30. junija do 10. julija t. l. Začetek v sredo 30. junija ob 18.30. V katerih urah se bo poučevalo, se določi še isti večer. Esperantske slovnice se bodo dobile pri tečaju. Cena knjiž. 20 Din. Dosedaj je 12 prijavljenih, nekateri celo iz Prekmurja. Čas za prijavo je še do 20. junija 1926. — **Peter Golobič**, šolski upravitelj v Ovčaku pri Kočevju.

— **Razpis in razveljavljenje razpisa.** Na I. deški osnovni šoli v Mariboru se je razpisalo mesto šolskega upravitelja. Prošnje je treba vložiti do 28. junija 1926. Hkratu se razveljavlja razpis enega učnega mesta za učitelja na I. deški osnovni šoli v Mariboru. Podrobnosti glej v »Uradnem listu«.

— **Mladinski list »Zvonček«.** Prejeli smo 9. številko »Zvončka«, ki nam prinaša na prvem mestu Ganglovo odo na Maribor. Prihujeni mladinski pisatelj Vandot nadaljuje povest »Kocljeva osveta«, ki je opremljena s primernimi slikami. Stric Pavle dodaja tudi v tej številki svoj prispevek na »Izprehodih po Beogradu«. Sliki v tem spisu nam predločujeta park na Topčideru in platane na Topčiderskem vrtu. Med pesnitvami naj omenimo Rojčevo »Vse poje«. Marije Lamutove »Binkoštna sanje«, ljubko Čebularjevo pesmico »Zvonček budi« in Utvino »Staro pesem« — Neosvobojeni brat zaključuje svoj spis »Domovina vedno mislim nate«. Dr. Fr. Zbašnik nam pripoveduje zgodbo »Mož z leseno nož«. Marija Lamutova se spominja v spisu »Naš brat Igor Drudinski« ruskega bežunca ki mu je bila zgodaj pretrgana nit življenja. Jeras pa nadaljuje spis »Deklica iz preteklosti«. Običajen del »Pouk in zabava« prinaša križalko in spisek Fr. Rojca »Za prijatelje prirode« s prelepo plastično sliko »Spomenik življenja«. Poleg tega vsebuje ta številka tudi »Pametnice« in običajni »Kotček Doropoljskega«. Tudi ta zvezek »Zvončka« prinaša kakor vidite, bogato in mično vsebino in vse to za mal denar. Sezite pridno po njem!

— **Društveni blagajniki.** Če hočete, da bo Vaše društvo zastopano na delegaciji ter da bodo imeli delegati pravico soodločevanja, poravnajte tekom junija polletno članarino. — **Tozadevni sklep ožjega sosveta, ki je v skladu s pravili, bomo dosledno izvajali.**

— **Boji in napredek mežskih rudarjev** je naslov brošure, ki jo je spisal tov. Vinko Moderndorfer v kateri opisuje tudi šolske razmere in boji za novo šolo v Mežici, ki je ena najmodernejših šol v Jugoslaviji. Ker opisuje v knjigi tudi prosvetno borbo, je zanimiva za vsakega učitelja in učitelico. Cena 8 Din. Naročila sprejema po dopisnici tov. Moderndorfer, Mežica p. Prevalje.

— **Ljubljansko učiteljsko društvo** opozarja člane, da poravnajo vso članarino za prvo polletje, sicer se jih brez-

pogojno črta iz imenika in izterja dolg za prejele liste, liste pa ustavi.

— **Se vedno ni plačana članarina** okrajnih učiteljskih društev za prvo polletje od večine društev. Članstvo in delegati se morajo sami pobrigati da bo takoi poravnana članarina s strani njihovih društev za prvo polletje, sicer njihovi delegati ne bodo imeli pravice glasovati na pokrajinski skupščini. Onim članom, ki ne plačajo članarine, je treba takoi ustaviti liste.

— **Za konjško učiteljsko društvo** priredita tovariša Schell in Bercé v Konjicah v sredo 9. junija t. l. enodneven tečaj o rokotvornem pouku obvezen za vse članstvo.

TOVARIŠI UPRAVITELJI!

Bodoče dni bomo razposlali na vse šole obeh oblasti sezname dolžnikov na naročnini »Zvončka«. Ti seznamu vsebujejo dolžnike učencev in učenk, ki so obiskovali ali še obiskujejo Vašo šolo.

Dasi je posel izterjavanja nadvse odložen, vendar prosimo vse tovariše upravitelje prav vljudno, da izterjajo od vseh v seznamu navedenih dolžnikov dolžno naročnino in nam jo vpošlejo po priloženi položnici. V seznamu naj na zaznamujejo tiste, ki so naročnino poravnali ter nam potem seznam vrnejo.

Ako izterjamo vso dolžno naročnino, bomo lahko odplačali lep del dolga na »Zvončku«. In v to svrhu nam tovariši ne smete odreči svoje pomoči.

Uprava listov UJU poverjenišтво Ljubljana.

UPOKOJENCEM!

Na Vas se obračam s prošnjo. Mnogo let je marsikdo izmed Vas pridno nabiral knjige in jih skrbno čuval. Mnogim pa ležijo v zabojih v podstrešjih, zato Vas naprošam, preglejte svoje knjižnice, morda najdete v njih knjige, za Vas nerabne, ki bi pa bile za našo Centralno knjižnico velikega pomena. Darujte te knjige za našo pedagoško knjižnico!

Ker je v knjižnici mnogo del nepopolnih prosim posebej za sledeče knjige: »Popotnik« letnik 1880., 1882., 1884., 1918., 1921., 1923.

»Pedagoški letopis« letniki 1., 2., 3., 7., 17.

»Zvonček« letnik II., XV., XXIII. »Die neuen Gesetze und Verordnungen auf dem Gebiete der Volksschule« 2.—14. in od 20. zvezka dalje.

Vsaka knjiga, bodisi šolska, beletristična ali znanstvena je za knjižnico dobra. Kdor hoče podariti kake knjige, naj javi poverjeništvu UJU Ljubljana. Stroške za pošiljatev nosi poverjenišтво.

Spomnite se naše pedagoške knjižnice.

Knjižničar.

»BREZALKOHOLNA PRODUKCIJA«. Ljubljana. Poljanski naš 10/21 pošilje vsakemu naročniku »Učit. Tovarisa« zanimiv cenik brezplačno. Zahtevajte ga takoi: ne bo Vam žal!

Učiteljski pevski zbor.

— **pev. Pevski tečaj 12. in 13. junija** se bo pričel v soboto 12. junija ob 9. uri v »Narodnem domu«. Pričakujemo polnoštevilne in točne udeležbe.

— **pev. Koncert pevskega zbora slov. učitelstva** se bo vršil 17. julija ob pri- liki pokrajinske skupščine UJU v Celju. V prejšnji številki »Učit. Tovarisa« je bilo pomotoma naznanjeno 17. junija.

Tajnik.

Iz naše stanovske organizacije.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

Vabila:

— **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA ORMOŠKI OKRAJ** zboruje dne 12. junija t. l. v ormoški osnovni šoli z običajnim dnevnim redom. Začetek ob pol 11. uri. — Odbor.

— **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SVETOLENARTSKI OKRAJ** zboruje dne 12. junija 1926 na osnovni šoli pri Sv. Jurju v Slov. goricah. Predava tovariš ravnatelj meščanske šole Milan Vauda: a) Organizacija poštnečkovnega urada. b) Sklepnji računi: navadni, pogreški in njih odprava in tovariš J. Štuhec: Najvažnejše iz rokotvornega pouka na osn. šoli. Ker je to zadnje zborovanje v tem šolskem letu, se pričakuje polnoštevilen obisk. — Odbor

— **SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO MURSKA SOBOTA** zboruje v

soboto 12. junija t. l. v državni osnovni šoli v Murski Soboti: začetek točno ob pol 10. uri. Na dnevnem redu so važna poročila funkcionarjev, volitve delegatov, razgovor o spremembi pravil UJU ter druge aktualne stanovske zadeve. Udeležba dolžnost! — Isti dan ob 9. uri odborova seja v osnovni šoli v Murski Soboti, na katero opozarjam tovariše odbornike. — Tajnik.

— **KAMNIŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO** zboruje v soboto, dne 12. junija 1926 ob 10. uri dopoldne v šolskem poslopiu v Moravčah. Dnevni red: 1. Poročilo odbora. 2. Spisje na osnovni šoli. predava tov. Franc Belin 3. Slučajnosti. Ob slabem deževnem vremenu se vrši zborovanje 19. junija 1926.

— **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MARENBERŠKI OKRAJ** zboruje v soboto, dne 6. junija 1926 na osnovni šoli v Vuhredu. Vzpored: 1. Zapisnik zadnjega zborovanja. 2. Dopisi. 3. Razprava o decentralizaciji in centralizaciji naše prosvetne uprave na osnovi referata tov. Jurančiča. 4. Predlogi za pokrajinsko skupščino v Celju. 5. Določitev smernic delegatom za skupščino. 6. Slučajnosti. Udeležba obvezna. Opravičite odsotnost.

— **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA POLITIČNI OKRAJ LJUTOMER** zboruje skupno z učiteljskim društvom za mesto Ptui in ptujski šolski okraj v soboto, dne 12. junija t. l. v Ljutomeru. Z začetkom ob 9. uri. Dnevni red: 1. Zapisnik. 2. Došli dopisi. 3. O elektriki v delovni šoli. Poroča tov. Kunst (Ptui). 4. Volitev namestnikov delegatom za pokrajinsko skupščino in volitev delegatov in njih namestnikov za glavno skupščino. 5. O spremembah po reviziji pravil UJU. Poroča tov. Mavrič. 6. Razne stanovske in šolske zadeve — Udeležitev obvezna! Odsotnost se mora opravičiti! Odbor.

Poročila:

— **Učiteljsko društvo za mariborski šolski okraj** je zborovalo dne 17. aprila t. l. ob 10. uri v marib. Narodnem domu.

Udeležba: Navzočih 60 članov, to je 58 %. Tov. predsednik Šijanec otvori zborovanje, pozdravi navzoče ter omenja, da je precej tovarišev opravičilo svojo odsotnost. Med njimi se je opravičil tov. M. Vauda, vsled česar odpade njegov referat.

Zapisnik in dopisi se vzamejo na znanje. Z ozirom na tozadevni poziv Fer. saveza v Beogradu se sklene izročiti tov. Zmagu Konečniku v Podvri pri Račah poverjeniške posle F. S. za naše društvo.

Sklenilo se je tudi, da bodo člani učit. dr. za marib. šol. okraj še v bodoče plačevali članarino za »Učit. dom«, ločeno od ostale članarine in sicer potem dosedanjih položnic.

Tov. podpredsednik M. Godec, ki je tudi članica ožjega sosveta pov. UJU v Ljubljani, je poročala zelo zanimivo o reviziji blagajništva pri poverjeništvu. Iz njenih izjavanj se je posnelo, da revizija ni bila zadovoljiva. Tov. Godec je podala nato še nekaj misli k vprašanju »spremembi pravil UJU« in »o prevratitvi poverjeništev v oblasne odbore«. Za vsa podrobna izvajanja se ji je tov. predsednik lepo zahvalil.

Tov. preds. Šijanec omeni, da mu ni bilo mogoče dobiti poročevalca o točki »Revizija pravil UJU«, vsled česar je bil primoran sam skicirati nekaj opomb. Na podlagi teh opazk je potem društvo od točke do točke revidiralo pravila, ki jih je poslalo naravnost poverj. UJU Ljubljana.

Na koncu je predlagal tov. Petrovič še to, kar se naj sprejme med pravila UJU, da nikdo ne bi smel biti več kakor eno poslovno dobo predsednik poverjenišтва. Po kratki debati je bil predlog sprejet.

Društvo je sklenilo, da bi naj bila letošnja državna skupščina v Beogradu, ker je ta center države, ne pa v Skoplju. Volitve potrebnih delegatov za to skupščino pa so se preložile na prihodnje zborovanje vsled odsotnosti mnogih tovarišev in tovarišic. Nato so bili izvoljeni delegati za pokrajinsko skupščino v Celju.

Volitve odbora ped. didakt. odseka so bile radi slabega obiska preložene na prihodnje zborovanje.

Ob 12. uri je tov. predsednik zaključil zborovanje.

+ **Savinjsko učiteljsko društvo za Vranski okraj** je zborovalo 5. maja t. l. na Vranskem. Navzočih je bilo 33 članov.

1. Pozdrav in zapisnik: Tovariš predsednik je pozdravil vse navzoče, predvsem tovarišice: Cesarjevo, Susterjevo, Hribovskovo ter tovariša Ravnikarja in Loparnika. Zadnji zapisnik se je prečital in odobril.

2. Dopisi: Prečitali so se došli dopisi. Poročilo o ugotovitvi finančnega stanja je vzbudilo precej živahno debato, ki se je zaključila s sledečim sklepom: »Naše učit. društvo odklanja poročilo nadzorstvenega odbora in gospodarskega odseka UJU pover. Ljubljana z dne 31. marca in 1. aprila t. l. poslano od nadz. odb., in zahteva, da poverjenišтво takoj najame spšno za prisojenega izvedenca, ki naj natančno revidira finančno poslovanje in stanje pov. Ljubljana —

ARGUS je naš najboljši Informačijni zavod

ARGUS ima v vseh mestih svoje poverjenike

ARGUS daje informacije o vsem, zlasti pa o finan-

čnem stanju denarnih zavodov, trgovsko-

industrijskih podjetij in privatnih

ARGUS-ove informacije so valikdar točne izčrpne

in hitre

ARGUS se nahaja v Vuka Karadžića ul. II. Beograd

ARGUS-ov telefon je 6-25, a brzojavni naslov Argus